

pa posebno, ker je med letošnjimi Matičinimi pisatelji pet novih, kateri prvokrat svoje spise v »Matici« priobčujejo, in med njimi sta dva Slovenca.

Opisal bodem v kratko posamezne knjige, da je čitatelji »Dom in Svet-a« bolje spoznajo, in sicer najprej »Zabavno knjižnico Matice Hrvatske«, v kateri so izšle sledeče knjige:

„**Pošurice**“ pripoveda J. Eugen Tomić. — 8°. Str. 229. Zvez. zab. knjiž. 93.—95. Cena 75 kr. — Vse svoje humoristične povesti, že tiskane in nekaj nenatisnenih, zbral je pisatelj v jeden zvezek in ga podal hrvatskemu narodu. V njih nam predočuje, kakor sam v predgovoru omenja, dober del hrvatskega socijalnega življenja iz nedavne preteklosti in iz sedanjosti, zato bodo te šaljive povesti (vseh skupaj je 14) vsakega zanimale. Pisatelj je tu pokazal, da ima tudi humorističen dar (na pripovednem polju je bil že davno na glasu, kar nam pričajo njegove povesti: »Zmaj od Bosne«, »Kapetanova hčer«, »Kletva nevjere«, nadaljevanje Šenoine »Kletve« itd.), in posebno nekatere izmed njih so res pisane v zdravem in izvirnem humorju in osebe izborna orisane, tako n. pr. »Fiskal Gjuka«, »K produžnom tečaju«, »Goliat«, »Gostoprim« itd.

Druga knjiga zabavne knjižnice (zvez. 96.—98.) je: „**Taras Sevčenko: Pjesničke pripovedi.**“ Preveo i uvodom popratio August Harambašić. Sa slikom pjesnika. — 8°. Str. 33+187. Cena 75 kr. — Znani hrvatski pesnik nam je podal tu v prevodu osem pripovednih pesmi maloruskega velikana. Taras Grigorevič Sevčenko se je rodil 9. marca 1814 v vasi Kirilivci v kijevski guberniji, umrl je pa l. 1861 v Petrogradu. Sevčenko, čeravno mu sreča ni bila mila (do 24. leta ni bil svoboden, a deset let je bil v prognanstvu v Aziji, kjer ni smel niti pisati, niti slikati), je vendar največji in najdarovitejši pesnik Malorusov; sam nesvoboden, čutil je gorko nesreče svojega naroda in v svojih pesmih združil čisto narodna čustva z vzvišenim idealizmom. Svoje pesmi, katere so postale prava narodova svojina, izdal je prvokrat l. 1840 pod naslovom: »Kobzar« (godec). Pesmi, katere je Harambašić prevel, so izmed najlepših, katere je Sevčenko zložil. Posebno so lepe: »Katarina«, »Služavka«, »Nevoljnik« i »Hajdamaci«, v katerih je pesnik tako naraven, pa vendar tako vzvišen. Pa tudi sam prevod je prekrasen, povsem dovršen; ko ga čitaš, niti ne občutiš, da čitaš prevod, a ne samega originala.

Tretja knjiga zabavne knjižnice (zv. 99.—100.) je: „**Wolfgang Goethe. Ifigenija na Tavridi.**“ Igrokaz u pet čina. Preveo Vladislav Vežić. — 8°. Str. 100. Cena 50 kr. — Ne bodem govoril o vrednosti in klasičnosti Goethe-ove Ifigenije, naj zadostuje, če omenim, da je prevod izvrsten in točen, samo da je prelagatelj zamenil peterostopni jamb v originalu z dvanajstercem.

„**Rane i melem**“. Črtice iz života. Napisao Davorin Trstenjak. — 8°. Str. 137. Cena 50 kr. Zvezek zab. knjižnice 101.—102. — Naš rojak, Davorin Trstenjak, ravnatelj v Karlovcu, podal nam je tu najst več črtic, v katerih nam riše nasledke dobre in slabe vzgoje. Najlepša in največja med njimi je prva: »Kakav život, takva smrt«, kjer je izvrstno očrtan skopuh in njegovo nesrečno življenje. Po njegovi smrti propala sta njegov sin in hčerka moralno in fizično zaradi slabe vzgoje. Ta črtica je iz onega časa, ko se je v Karlovcu živelo »bolje nego u raj«. Ne manj izvrstni sta: »Iz malogradskeg života« in »što je odviše, nije ni s kruhom dobro«, kjer nam pisatelj dobro opisuje nesrečno stanje sentimentalnega človeka. Tudi druge črtice obilujejo lepimi mislimi in krasnimi nauki, le nekatere izmed njih so preveč nenaravne, tako n. pr. »Dobra djeca«, kjer so otroci preveč pametni, in pa »S vragom se pokumio«, kjer nehoté pomisli, da si v deveti deželi in da ti kak devetodeželan razlaga misli o vzgoji. Seveda je težko pouk zaviti v obleko zabave. Pisatelj je završil črtice s prelepimi besedami: »Ljubav, a ne krvnik, uzgaja i pitomi sviet!«

SRBSKO SLOVSTVO.

(Piše Lešnički.)

Kr. srpska akademija je izdala do zdaj šest publikacij in štiri so pod tiskom; večje razprave tiskajo se posebej pod naslovom „Glas“, manje pa in letopis v „Godišnjak-u“.

Pravimi člani imenovala je: dr. Fr. vit. Miklošiča in prof. dr. Jagića na Dunaju, arhimandrita Hilarja Ruvarca v Grgeteku, slikarja Jovanovića v Monakovem in prof. Bogišića v Odesi.

Za dopisujoče člane izbrala je: dr. Fr. Račkega, profesorja Spiru Brusinu in Petra Budmanija v Zagrebu.

Dne 7. marca zgubila je svojega predsednika dr. Jos. Pančića, kateri je bil izvrsten prirodoslovec. Spisal je floro Srbije, ptice, ribe itd. — Rajni je bil ud več učenih društev. Pona-tiskujejo se spisi Stj. Mitrova Ljubiše, od katerih je prvi zvezek že izšel.

Posebno veliko doprinaša k razvitku srbske književnosti »Narodna biblioteka« braće Jovanovića u Pančevu, v kateri je izšla v 162. in 166. snopiču Jurčićeva tragedija »Tugomer«. — V narodni biblioteki izhaja vsakih štirinajst dni po en snopič (16 kr.); dozdej izdala jih je 175. — Dalje so izšle knjige: »Na sèlu i prelu« od Peji Adamova Markovića; II. zvez. — I. zvez. izdal je 1868. I. in tega je ocenil g. dr. Milivoj Šrepel v XIX. letniku »Vienca«. Pisatelj je v II. zvezku pokazal velik napredek.

„**Milan Osvetnik**“. Razne srpske narodne pjesme. Sokupio po Boci Kotorskoj i okolici Dubrovačkoj i tumač dodao... Cena 75 kr.

Cena: Za celo leto 1 gld. 60 kr.; za pol leta 80 kr. Uredništvo in upravnništvo je v Marijanišču.

Izdajatelj, lastnik in urednik dr. France Lampe. Tiskala »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani.